

ZÁKLADY RYBAŘENÍ

Petr Svatek Jakub Šabata

Základy rybaření

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Petr Svatek, Jakub Šabata

Základy rybaření – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

 P R E S S

© Petr Svatek, 2026
© Jakub Šabata, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-264-5923-1
ISBN e-knihy 978-80-264-5924-8 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

ZÁKLADY RYBAŘENÍ

OBSAH

ÚVOD	6	• Kde lovit boloňkou	42
RADY A TIPY PRO MALÉ A VELKÉ RYBÁŘE	8	• Pevný splávek	43
Základní vybavení	8	• Kdy použít pevný splávek	44
Rybářská etika	9	• Výhody pevného splávku	44
• Choulostivost ryb a roční období	10	• Nevýhody a omezení	44
• Základní pravidla šetrného zacházení	10	• Základní montáž	45
Doporučení z praxe	12	• Výhody rybolovu na houpačku	46
• Měsíční fáze v přírodě	12	• Nevýhody rybolovu na houpačku	47
VLASEC – NEVIDITELNÝ MOST MEZI NÁMI A RYBOU	15	• Základní montáž	47
Jak vybrat vlasec	15	• Průběžný splávek	47
Jak správně navinout	16	• Kdy použít průběžný splávek	48
Pletené šňůry	17	• Výhody průběžného splávku	48
• Návazcové pletenky	17	• Nevýhody a úskalí	48
• Šokové návazce	17	• Základní montáž	48
• Kmenové pletenky	18	Mlaskačka	49
Fluorocarbon	19	Lov na položenou	52
• Neviditelnost	19	• Anglie – kolébka kaprařiny	54
• Tuhost a odolnost	20	• Anglický vliv na světovou kaprařinu	54
• Měkkost	20	• Jaro	56
• Síla a pevnost v uzlu	20	• Léto	57
• Přívláč	20	• Podzim	57
• Plavaná	21	• Zima	58
• Položená	21	• Typy montáží	59
5 ZÁKLADNÍCH RYBÁŘSKÝCH UZLŮ	22	• Typy návazců	61
Krvavý uzel	22	• Kde kapry hledat	64
Domhofův uzel	23	• Čím krmit na řece	64
Kravský uzel	24	• Taktika a trpělivost	65
Pružný uzel pro šokový nástavec	25	• Sezónní rozdíly	66
Boční přívěs nebo spojovací smyčka	26	• Montáže a nástrahy	66
HLEDÁNÍ VHODNÉHO MÍSTA K RYBOLOVU	27	• Když řeka hřeje víc než přístav	66
Na rybnících	27	• Místo plné života – jen pro otrlé	67
Na řekách	29	• Přesnost jako podmínka úspěchu	67
Na údolních nádržích	31	• Krmit chytře a s mírou	68
TECHNIKY SPORTOVNÍHO RYBOLOVU	33	• Osvědčené montáže a nástrahy	68
Lov na plavanou	33	• Proč to celé dává smysl	68
• Výběr správného biče	35	Feeder	69
• Výběr vhodného místa	35	• Feederové špičky	72
• Montáže a práce se splávkem	35	• Materiály špiček	73
• Nástrahy vhodné na háček	36	a jejich vlastnosti	73
• Průběh lovu	36	• Velikost oček a jejich vliv	74
• Nejčastější chyby začátečníků	37	• Detekce záběru	74
• Proč to zkusit	37	• Příklad výběru špičky	75
• Matchový prut –		podle vzdálenosti	75
srdce moderní plavané	37	• Záběry na řece	75
• Konstrukce a základní parametry	37	• Typy a rozdělení smekacích navijáků	77
• Vybavení	41	• Výběr navijáku	81
• Technika lovu	42	• Pletené šňůry	83
• Krmení a nástrahy	42	• Fluorocarbon	85

• Materiál košíku a velikost ok	89	• Aktivní lov s marmyškou, smáčky a streamery	176
• Upevnění krmítek	89	• Zdolávání a manipulace s rybou	177
• Velikost košíku	89	Rybolov na moři	178
• Výběr krmítka během lovu	89	• Prut a naviják	179
• Obratlíky, karabinky	90	• Vlasce a návazce	179
• Feederové jezdce	91	• Nástrahy	179
• „Hokejky“	91	• Surfcasting	179
• Stopery	92	• Popping a spinning	179
• Háčky	92	• Plavaná na moři	180
• Pletená šňůra	93	• Kulové plovátko nebo sbirulino	180
• Fluorocarbon (FLC)	93	• Technika lovu a další druhy ryb	181
• Feederová guma	93	• Bezpečnost	182
• Podpěry pod pruty	94	• Vybavení a návazce	183
• Křesílka a závodní bedny	95	• Nástrahy	183
• Vidličky a stojánky	96	• Výběr místa	183
• Podběráky a podběrákové hlavy	96	• Technika záběru a zaseknutí	184
• Tašky a pouzdra	97	• Význam podběráku	184
• Misky a vědra	98	• Letní lov na položenou	184
• Distanční tyče	99	• Zrak mořských ryb	184
• Rozdělení vnaďicích směsí	100	• Přechod na lov s krmítkem	185
• Živá složka	106	• Kalamár – tajná zbraň	185
• Neživá složka	108	• Montáž a vybavení	185
• Délky návazců	114	• Průzkum lokality	185
• Poslední hodina	119	• Lov ze člunu	186
• Vybavení	121	• Pravidla, zákazy a nutná povolení	186
• Krmení a nástrahy	124	Za rybami do Norska	189
• Strategie lovu	128	• Naše trasa	189
Lov dravců	130	• Výhody a nevýhody trajektu	190
• Typy přívlače	130	• Odolnost vybavení vůči slané vodě	190
• Vybavení	131	• Volba navijáku a prutu	190
• Strategie lovu přívlačí	144	• Navijáky pro hlubší přívlač	191
• Lov na vyvěšenou	150	• Těžký rybolov	191
• Lov s průběžným splávkem („kačena“)	151	• Gumové nástrahy vs. speedjigy	192
• Lov na položenou	152	• Význam lodí v kempu	194
• Lov s kulovým plovátkem („bublina“)	153	• Spotřeba paliva a efektivita motoru	194
• Lov na vábničku („magie pukání“)	153	• Filetárna a možnosti zamrazení	195
• Lov na trhací bójku	157	• Použití mobilních map a alternativy k sonarům	196
• Lov na podvodní splávek	160	• Práce s filety po zpracování	203
• Lov na tyčovou bójku	164	• Doporučení k vakuování	203
Muškaření: Očima laika, srdcem rybáře	168	• Doporučení ke zpracování jednotlivých druhů ryb	203
• Zkratky a označení na prutech	169	• Vývozní limit	204
• Co znamená AFTMA?	170	• Převaha ryb	204
• Princip nahazování	171	• Anisakis – červ, který se schovává v mase	204
• Základní styly lovu	171	• Aega psora – starověký vetřelec	205
• Základní vybavení	173	• Mořské vši – neviditelná pohroma	205
• Prostředí	174	• Lernaocera branchialis – kořen smrti	206
Rybolov na dírkách	175	RYBAŘINA JAKO ŽIVOTNÍ STYL	207
• Lov na průběžný splávek	176		
• Přírodní a umělé nástrahy pro zimní lov	176		

ÚVOD

Psal se rok 1994 a já jsem dostal svůj první rybářský lístek k oficiálnímu rybolovu. Je to tedy už více než 30 let. Bylo mi tehdy pouhých šest let, ale už předtím jsem chytal se svým otcem či dědou. Byl jsem schopen nehnutě pozorovat splávek na vodní hladině nebo čihátko a čekat na záběr. Rybařina jako taková byla naprosto jinde. Rybolov na boilies byl v úplných začátcích. A totéž lze říci i o vybavení na rybolov. Teleskopický prut na položenou se jen převázal na lov přívlačí či na plavanou. Po roce 1996 prošla rybařina na území ČR významnou proměnou a o některé pěkné věci v podstatě přišla, ale zároveň se posunula především v lovu gigantických ryb. Na rozdíl od velké části rybářů nemám vyhraněný styl lovu, ale chytal jsem a chytám ryby snad všemi technikami, co existují. Samozřejmě, že taková rybařina je velmi časově náročná, a pokud by se mě někdo zeptal, kolik jsem strávil času u vody, tak byly doby, kdy jsem byl u vody i více než 250 dní v roce. Samozřejmě nyní s pracovními povinnostmi a dětmi je situace jiná, ale má chuť lovit ryby se nezměnila.

Důvod, proč jsem se se svým kamarádem rozhodl napsat tuto knihu o rybolovu pro děti a dospělé, je prostý, ale těžko popsitelný. Možná je to i proto, že ryby chytáme všemi možnými rybolovnými technikami a nechceme, aby se rybářská komunita rozdělovala na kapraře, feederáře, vláčkaře, sumcaře, muškaře aj., což se samozřejmě v posledních letech stává velkým trendem. Mezi rybáři pak často panuje nevraživost, závist a nepochopení, čemuž ještě nahrává rybářský řád,

který je z hlediska současných potřeb rybářů naprosto nevyhovující. Naše kniha vyplývá jen a jen z našich zkušeností a poznatků od vody, které jsme zhruba za třicet let nasbírali. Musíme si totiž uvědomit, že rybařina by se měla brát jako takový freestyle improvizace. Rybářské techniky jsou samozřejmě známé, ale v podstatě jde vždy o jejich úpravy s improvizací, aby byl lov na dané vodě maximálně úspěšný. Slepé kopírování technik velkých osobností totiž často na dané lokalitě nemusí vůbec fungovat. Klíčové je pozorování vody a kreativita rybáře.

Na rybách jde především o možnost trávit čas v přírodě a zároveň ji obdivovat. Není nad to, když vidíte malého ledňáčka, jak vám sedí na prutu, nebo když divoké prase přeplave řeku, abyste se na sebe mohli 15 vteřin dívat pouhých 10 metrů od sebe. Tyto momenty v přírodě stejně jako slunce vycházející z raního oparu jsou nezapomenutelné a nabíjí vás energií.

Rybařina je – a měla by být – především odpočinkovou záležitostí pro hlavu, neboť při ní veškeré své starosti dáte stranou a svou mysl osvobodíte od problémů dnešního světa. Na druhou stranu zde můžete zažít i pořádnou dávku adrenalinu – nejen při soubojích s rybou, ale třeba i při rybolovu z lodi během silné bouřky.

Pokud jde o děti, rybařina by je měla učit především trpělivosti, pečlivosti a schopnosti soustředit se. Rozhodně netvrdím, že rybařina je pro každého. Je to stejné jako s každým jiným koníčkem – buď vás osloví a nadchne, nebo ne. Jelikož má být tato kniha

instruktážního charakteru pro všechny věkové kategorie – od nejmenších až po ty nejstarší –, rozhodli jsme se ji napsat z našeho pohledu, tak aby základy rybolovu představila opravdu každému. V knize tedy najdete

snad vše o feederu a něco také o přívlači od mého dlouholetého kamaráda a letošního vicemistra ve feederu J. Šabaty. Pevně doufám, že vám bude při vašich začátcích s rybolovem nápomocná!

RADY A TIPY PRO MALÉ A VELKÉ RYBÁŘE

ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ

V první řadě je třeba si uvědomit, že pokud se chystáte lovit ve svazových vodách, platí zde rybářský řád. Má sice své mouchy, ale stále je to souhrn pravidel, která se musí dodržovat.

1. Nezapomeňte povinnou výbavu, která se v průběhu let může měnit – pozor na to! V současnosti jde o rybářský lístek a povolení k rybolovu na danou lokalitu (povolení ČRS nebo MRS).
2. Vyprošťovač háčků: peán, obústek či kleště podle druhu lovených ryb. Určitě si neberte obústek na sumce, a naopak kleště na plotice.
3. Míra neboli metr na kontrolu minimální délky ryb. Dnes ji mají i některé podložky pro ryby.
4. Podběrák je sice občas kontroverzní otázka, ale k dnešní výbavě patří, i když dříve tomu tak nebyvalo. Například u velkých sumců je často zbytečný – ryba se chytá za spodní čelist a pod prsními ploutvemi.

Zákopová lopatka nikomu neublíží

CO DALŠÍHO S SEBOU

Někteří lidé sice odcházejí vykonat potřebu bez většího ohledu na okolí, ale výsledkem je nepořádek v přírodě – a to se netýká pouze rybářů. V letních měsících bývají břehy po náporu turistů často značně znečištěné, včetně odpadků. Proto je vhodné mít s sebou následující vybavení:

1. Zákopová lopatka – ve Francii je dokonce povinnou výbavou. Není problém vykopat díru, „pohnojit“ vegetaci a nezanechat nepořádek.
2. Pytel na odpadky – každý by si měl své odpadky odvázet. Važme si přírody.
3. Pokud chcete v teplém období lovit velké ryby, vezměte si alespoň jednoduchou podložku. Ryba si zaslouží úctu.
4. Vezírek musí mít každý rybář svůj, i když jde o kamaráda nebo rodinného příslušníka.
5. Do výbavy je vhodné zařadit také ručník a mýdlo, které mohou přijít vhod v nečekaných situacích.

Peán a obústek a metr

RYBÁŘSKÁ ETIKA

VZÍT, ČI NEVZÍT RYBU

V českém rybářském prostředí se postupně formují tři hlavní skupiny: ortodoxní pouštěči, kteří si ryby téměř nikdy neberou, masaři, kteří si ponechávají úplně všechny úlovky, a rybáři „někde mezi“ – ti, kteří si občas rybu vezmou, ale běžně ji pouštějí.

Základem všeho však zůstává **rybářský řád**, který jasně stanovuje maximální počet ryb na jednu povolenku i denní limity pro určité druhy. Dodržování těchto pravidel je základní podmínkou výkonu rybářského práva. Problémem ale zůstává, že některé limity jsou stále poměrně vysoké a mohou vést k nadměrnému výlovu.

V minulosti, zejména do roku 2000, bylo mezi rybáři běžné, že ulovenou rybu si automaticky odnášeli domů. Zlom nastal až po roce 2000, kdy se v Česku začal šířit moderní styl *catch and release* – tedy „chyť a pusť“. Tuto éru u nás zásadně odstartovali **Milan**

Zelenka a Jarda Vítek, kteří jako první systematicky propagovali ohleduplný přístup k rybám a myšlenku sportovního rybolovu bez nutnosti úlovky usmrtit.

Jelikož jsem i já dítě devadesátek, rybu jsem dříve bral domů velmi často – není důvod si lhát, taková prostě byla doba. Byli jsme kluci a tehdejší trend byl jasný. Po úlovku následovalo focení doma v kuchyni nebo na balkoně.

I dnes si některé ryby občas ponechám – moje rodina je má ráda a s úlovkem se nakládá s respektem. Přesto se občas stane, že se na vás jiní rybáři dívají skrz prsty, pokud máte na povolence více zápisů za sebou.

Rybářská společnost by se kvůli odlišnému přístupu k uloveným rybám neměla rozdělovat. Každý rybář má jiné důvody, proč loví – někdo pro zážitek, jiný proto, že má rád rybu jako součást jídelníčku, další třeba kvůli klidu a odpočinku u vody. To ale neznamená,

že by měl být jeden přístup nadřazený druhému. Pokud se budeme navzájem respektovat, řídit se pravidly a používat zdravý rozum, může u vody panovat dobrá atmosféra bez zbytečných konfliktů a předsudků.

ŠETRNÉ ZACHÁZENÍ S RYBOU

Každý správný rybář ví, že rybaření není jen o úlovku, ale také o respektu k rybě a přírodě. Je úplně jedno, jestli si rybu nakonec ponecháme, nebo ji pustíme zpět. Vždy bychom k ní měli přistupovat ohleduplně a s vědomím, že naše chování může rozhodnout o jejím přežití.

Osobně jsem zastáncem rozumného kompromisu – tedy rybolovu „chytí a vem“ ve spojení s „chytí a pustí“. Tato cesta dává rybáři svobodu rozhodnutí, ale také zodpovědnost. A právě při pouštění ryb je důležité vědět, jak

s nimi správně zacházet, protože jinak jim můžeme víc uškodit než pomoci.

CHOULOSTIVOST RYB A ROČNÍ OBDOBÍ

Ne všechny ryby snášejí manipulaci stejně. Zvláště choulostivé jsou lososovité ryby jako pstruh nebo lipan. Ale i candát a okoun mohou být velmi citliví – například na setření slizu v oblasti ocasního násadce, což se může projevit až po několika dnech od ulovení. Naopak kaprovité ryby, jako kapr nebo amur, jsou k manipulaci snášenlivější, ale i u nich musíme brát v úvahu teplotu a vlhkost vzduchu. V létě, kdy je horko a sucho, je pro každou rybu pobyt mimo vodu větší zátěž než na podzim, kdy je sychravo.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA ŠETRNÉHO ZACHÁZENÍ

MOKRÉ RUCE A PODLOŽKA

Při jakémkoli kontaktu s rybou je zásadní mít mokré ruce. Suché dlaně poškozují slizovou

Podložka

Mokré ruce

Focení v horku ve vodě

U dravých ryb toto držení nevádí

vrstvu, která chrání rybu před infekcemi. Pokud rybu pokládáme na zem, vždy na vlhkou podložku nebo mokrou trávu. Pro větší ryby, jako jsou kapři, je vhodná vycpaná podložka – už jen kvůli tomu, že bez vodního vztlaku na ně působí plná hmotnost a orgány jsou zranitelné.

RYCHLÉ A OPATRNÉ UVOLNĚNÍ HÁČKU

Čím kratší dobu je ryba mimo vodu, tím větší má šanci na přežití. U dravců se hodí peán nebo kleště, u lososovitých ryb se často používají háčky bez protihrotu, což uvolnění výrazně urychlí. U kaprovitých ryb háčky bez protihrotu vedou spíše k poranění ryby, protože nedrží v tlamě, ale celou ji rozříznou.

FOCENÍ S ROZUMEM

Pokud si chceme rybu vyfotit, měli bychom to provést rychle a nejlépe ve vodě nebo v její těsné blízkosti. Zvláště u lososovitých ryb je potřeba jednat opravdu pohotově – jsou velmi náchylné na plísňová onemocnění a sebe-menší znečištění těla pískem nebo suchou hlínou pro ně může být fatální.

RESPEKT K VELIKOSTI RYBY

U velkých ryb si musíme uvědomit, že voda je nadnáší. Když je z vody vytáhneme, celá váha působí na jejich orgány. Špatné držení během focení nebo nečekané mrsknutí na tvrdé zemi může vést ke krvácení z žaber, pohmoždění nebo vnitřnímu poranění. Velké kapry proto vždy držím podepřené pod břichem, nikdy za skřelová víčka nebo za ocas. Jiné je to u dravých ryb, takže štika nebo candáta za skřelová víčka vzít můžete.

UNAVENÉ RYBY POTŘEBUJÍ ČAS

Zdolávání ryby pro ni představuje obrovskou fyzickou námahu. Ať už jde o kapra, sumce nebo dravce, po souboji bývají ryby často vyčerpané, zvláště když je ve vodě málo kyslíku,

například v létě. Rybu je vhodné chvíli podržet u břehu, dokud se nerozplave sama. Pokud rybu vypustíme příliš rychle, může být natolik vyčerpaná, že se neudrží v proudu, nechá se unášet a může později uhynout.

DOPORUČENÍ Z PRAXE

IMPROVIZACE U VODY

K nejcennějším předpokladům úspěšného rybolovu patří schopnost improvizace. Užitečné je čerpat inspiraci z knih, časopisů i instruktážních videí o lovu různých druhů ryb. Ale na každém revíru jsou ryby, jejichž nálady a zvyklosti jsou úplně jiné.

Záleží totiž na mnoha faktorech, jako je například typ stojaté vody – malá, velká, zabahněná či písčitá. Dále je to hloubka a velikost vodního sloupce – může být velká nebo malá –, množství kyslíku ve vodě během roku, teplota vody v průběhu roku a množství přirozené potravy.

A totéž platí i u tekoucích vod. Jsou to faktory, které v různých lokalitách ovlivňují ryby – nebo spíše: ryby se daným podmínkám přizpůsobují. A vy jako rybáři se musíte naučit číst dané typy vod a přizpůsobovat tomu své rybolovné metody – respektive je inovovat a experimentovat. Zkoušet nové věci, které ještě nikdo nezkusil, i když to může být na první pohled úplná hloupost. Nelze říct, jakým způsobem to dělat. Každý má svůj vlastní styl. Co ale vím určitě, je, že pokud budete jen slepě kopírovat své rybářské ikony nebo legendy, tak vás to v rybařině určitě nikam neposune. Vše berte jako dobrý základ, od něhož rozvíjejte svou vlastní

rybářskou osobnost a vytvářejte své hodnoty a styly. A pamatujte, že každý detail hraje roli! Jak se říká: „Když dva dělají totéž, není to totéž!“

ÚPLNĚK, NOV A RYBY

Jedním z nejdiskutovanějších, ale také nejzáhadnějších témat mezi rybáři je vliv Měsíce na chování ryb. Otázka, zda ryby lépe berou při úplňku, novu, nebo naopak v mezifázích, trápí začátečníky i zkušené sportovní rybáře. Ačkoliv se názory různí, většina dlouholetých pozorování, rybářských deníků i tradičních znalostí potvrzuje, že Měsíc v určitých fázích skutečně hraje roli – zejména při lovu kaprů a dravých ryb.

MĚSÍČNÍ FÁZE V PŘÍRODĚ

Měsíc ovlivňuje život na Zemi více, než si běžně uvědomujeme. Jeho fáze určují příliv a odliv, pohyb vody i světelné podmínky během noci. I když jsou přílivové síly ve sladkovodních revírech minimální, kombinace gravitačního vlivu, světla a atmosférických změn může mít zásadní dopad na aktivitu ryb.

LOV KAPRŮ PŘI ÚPLŇKU A NOVU

Zkušenosti mnoha kaprařů ukazují, že nejlepší období pro lov kaprů bývá několik dní

po úplňku a několik dní po novu. Právě tehdy se kapři stávají aktivnějšími a méně ostražitými. Tato teorie je podpořena záznamy o častějších a větších úlovcích právě během těchto přechodových období. Důvodem může být jednak změna tlaku a teplotních podmínek, jednak i změny v potravním chování kaprů. Světlo za úplňku je navíc v některých lokalitách tak silné, že může ryby odradit od pohybu v mělčinách nebo blízko břehu – proto jsou právě dny po úplňku mnohdy vhodnější než samotný vrchol fáze.

Naopak při úplňku samotném mohou být kapři ostražitější, zvláště v klidných a průzračných vodách. Přímé měsíční světlo je může rušit a jejich pohyb se často omezuje na hlubší partie. Kapraři v takových situacích doporučují přizpůsobit krmení i umístění montáže – například chytat dál od břehu nebo využít tmavší nástrahy.

Další klíčový faktor je atmosférický tlak. Úplněk bývá často provázen zvýšením tlaku, což může mít příznivý vliv na okysličení vody. Pokud však tlak zůstává dlouhodobě vysoký, může aktivitu kaprů naopak utlumit. Ideálními podmínkami bývá mírně klesající tlak a stabilní počasí – zvláště v létě.

ZAKRMOVÁNÍ A NAČASOVÁNÍ RYBOLOVU

Při plánování výpravy na kapry v období kolem měsíčních fází je vhodné začít s krmením několik dní předem. Vhodná jsou fermentovaná partiklová krmiva, pelety nebo boilies s vyšší nutriční hodnotou. Poslední dva dny před rybolovem se doporučuje množství návnady snížit – ryby zůstanou v místě, ale budou aktivně hledat potravu. Samotný lov

je pak nejefektivnější brzy ráno, večer nebo v noci – a to právě několik dní po úplňku nebo novu.

DRAVÉ RYBY A NOČNÍ SVĚTLO

U dravých ryb, jako je štika, candát, sumec nebo úhoř, hraje měsíc poněkud odlišnou roli. Například candát a úhoř jsou citliví na přemíru světla a při jasném úplňku mohou být méně aktivní. Zato štika nebo sumec se za úplňkových nocí často přesouvají do mělčin, kde loví drobnější ryby, které měsíční světlo znejistí.

Při novu – tedy v noci, kdy je obloha temná a bezměsíčná – dravci častěji vycházejí z úkrytů, protože se cítí bezpečněji. Sumci a candáti v tuto dobu rádi prohledávají mělčiny, slepá ramena i okraje přítoků. Rybolov v těchto podmínkách bývá velmi úspěšný – zejména při použití živých nástrah, přívlače nebo sumcařských bojek.

Double chycený kolem úplňku

Obecně se dá říct, že úplňk přeje aktivnímu nočnímu lovu s vizuálně atraktivní nástrahou, zatímco nov podporuje tiché a opatrné chytání v temněších zákoutích. Mnoho rybářů zaznamenalo největší úlovky sumců právě během úplňkových nocí, kdy měsíc silně osvětluje hladinu a ryby se dají přesně lokalizovat. Ale na druhou stranu v teplých měsících candáti využívají měsíčního světla při lovu ouklejí a plotiček u hladiny, které jsou při úplňku dobře vidět, protože měsíční svit se odráží od jejich stříbrných šupin.

Fáze Měsíce nejsou jediným faktorem, ale v kombinaci s ostatními mohou tvořit klíč k úspěšnému rybolovu. Trpělivost, zkoušení a přizpůsobení strategie patří k předpokladům každého dobrého rybáře, který chce opravdu porozumět vodě a jejím obyvatelům.

Z PRAXE

- Nejlepší doba pro lov kaprů je 2–5 dní po úplňku nebo novu.
- Úplňek může snižovat aktivitu kaprů v mělčinách, ale zvyšuje aktivitu dravců.
- Nov je ideální pro lov candátů, úhořů a sumců – v temnotě se cítí bezpečně.
- Sledujte kombinaci měsíční fáze, tlaku a teploty vody – jejich souhra ovlivňuje braní víc než jednotlivé faktory.
- Vždy si dělejte záznamy o počasí, fázi Měsíce, době lovu a úspěšnosti – vytvoříte si tak vlastní „lunární mapu“ chování ryb na oblíbeném revíru.

Sumec ulovený na boilies během novu

VLASEC – NEVIDITELNÝ MOST MEZI NÁMI A RYBOU

Když jsem začal psát tuto knihu, věděl jsem, že nemohu vynechat téma, které je pro mě naprostým základem – **výběr správného vlasce**. Možná to zní banálně, ale právě vlasce je tím neviditelným mostem mezi rybářem a jeho úlovkem. A proto si zaslouží mnohem víc pozornosti, než se mu běžně dostává.

Jako rybář jsem si sám vyzkoušel nespočet situací, kdy na kvalitě a typu vlasce záleželo víc než na čemkoli jiném. Ať už jsem nahazoval do dálky, bojoval s trofejním kaprem u břehu, nebo se snažil přesně cítit dno při mapování – pokaždé jsem věděl, že bez správného vlasce je i ten nejlepší prut jen kus karbonu.

JAK VYBRAT VLASEC

V této kapitole vycházím ze svých zkušeností i z poznatků dalších rybářů a snažím se odpovědět na jednoduchou otázku: Jaký vlasce je vhodné vybrat na začátek?

Odpověď není jednoduchá. Pro lov kaprů sahám nejčastěji po kvalitním monofilu – pro mě je to kompromis mezi odolností, tlumením výpadů ryb a pohodlným nahazováním. Ale ne každý monofil je stejný. Různé situace si žádají různé vlastnosti – a tak si dnes bez váhání беру na marker pletenku kvůli přesnosti a zpětné vazbě ode dna, ale na samotný lov často volím vlasce s menší průtažností, třeba **Korda Touchdown**, který mi dává lepší

kontakt s rybou. Nebo velmi dobrá klasika je vlasce **AWA-S Ion Power Reflector**. Pokud se jedná o jemnější rybolov plavaná, feeder, bič aj., často volím vlasce od **ASSO ULTRA LOW STRETCH** italského pomocníka s fluorocarbonovým potahem nebo klasického **Raptora**.

BARVA, PRŮTAŽNOST, PRŮMĚR

Zásadní je i barva. Moje zkušenost? Do čisté vody volím zelený vlasce, do zakalené hnědý. Je to drobnost, ale může rozhodnout o úspěchu, protože zrak kaprů bývá citlivější, než si obvykle představujeme.

Klíčovou roli hraje také průměr vlasce. Dlouho jsem věřil, že tenčí vlasce je „férovější“ vůči rybě. Ale později jsem pochopil, že férovost je spíš o odpovědném přístupu. Použitím příliš tenkého vlasce riskujeme ztrátu ryby i s montáží a to je mnohem horší. Dnes volím podle podmínek: 0,30 mm na klasiku (krmítko) a silnější průměry tam, kde je mnoho překážek nebo ostré dno (typické pro chytání na boilies).

Stará dobrá klasika více 20 let

SPRÁVNÉ NAVINUTÍ A ÚDRŽBA

Jedna z věcí, které jsem se naučil cestou neúspěchů: vlasec musí být dobře navinutý. Ne ledabyle. Klidně ho na pár desítek minut namočí do vody – zjemní se, krásně sedne na cívku. A během sezóny? Pravidelně kontroluju prvních pár metrů, a když je třeba, odstřihnu, očistím. Je to maličkost, která ale rozhoduje o tom, jestli ten největší záběr dne skončí ve foťáku, nebo zmizí beze stopy.

JAK SPRÁVNĚ NAVINOUT

Časem jsem zjistil, že ani nejkvalitnější vlasec nepřinese dobrý výsledek, pokud není správně navinutý, naopak může spíše uškodit.

Vlasec není jen šňůrka – je to technologie. Výrobci ho navijejí na velké cívky bez kroucení a pnutí. Když ho ale rybář doma „nasucho“ nahodí na naviják z vedlejší židle, bez vody, napětí nebo vedení, zadělává si na problém. Až se pak při prvním odhozu začínou tvořit uzly nebo vlasec začne „pružit“ a motat se, není divu – chyba nevznikla u vody, ale doma.

Návod krok za krokem

1. Namáčení cívky s vlascem

Vždy začínám tím, že cívku s novým vlascem ponořím do vědra s vodou. Během chvíle se vlasec zvlhčí, změkne a krásně se přizpůsobí cívce navijáku. Tvrdý, suchý vlasec se chová jinak, víc se kroučí a hůř pokládá.

2. Správné vedení vlasce

Vlasec navádím do oček prutu (i když je možné to udělat i bez nich) a držím ho

To samé platí při návinnu pletenky, kterou také namáčím

bud' mezi prsty, nebo starým hadrem. Tím vytvořím lehký odpor – vlasec se tak pokládá na cívku pod napětím, rovnoměrně a bez smyček.

3. Cívka pod vodou

Někdy nechám celou cívku ve vědru s vodou i během samotného navíjení. Vlasec tak zůstává měkký a nekrouť se. Jen si dám pozor, aby se cívka mohla volně otáčet, ale ne „skákat“ v kbelíku.

4. Napnutí od začátku do konce

Po celou dobu navíjím pomalu a plynule. Pokud cítím, že se vlasec navíjí volně, přidám prsty víc tlaku. Když je moc napnutý, zvolním. Důležité

je nepodcenit začátek – prvních pár metrů rozhoduje o celé vrstvě.

5. Kontrola během navíjení

Pravidelně zastavuji a kontrolovuji uložení vlasce – jestli se cívka neplní víc nahoře nebo dole. Když je navinutí nerovnoměrné, upravím naviják nebo polohu prutu, aby se vrstvy vyrovnaly. Nerovnoměrně navinutý vlasec může při hodu „střílet“ z cívky a tvořit smyčky.

PLETENÉ ŠŇŮRY

Dlouho jsem si vystačil s klasickým vlascem. Ale jak jsem pronikal hlouběji do různých stylů rybolovu, zjistil jsem, že pletená šňůra je dnes absolutní základ. Nejen pro přívlač nebo sumce, ale i při klasickém kapraření, zavážení nebo při chytání v těžkých podmínkách.

Pletenka má oproti monofilu jasné výhody:

- **Téměř nulová průtažnost** – okamžitý přenos záběru.
- **Vyšší nosnost při menším průměru** – ideální pro zavážení nebo těžká místa.
- **Odolnost proti oděru** – vydrží kontakt s mušlemi, kamením, větvemi.

Ale každá pletenka je jiná. Záleží na účelu, potápivosti, počtu pramenů i kvalitě zpracování. Pojd'me si to rozebrat.

DĚLENÍ PODLE POUŽITÍ

NÁVAZCOVÉ PLETENKY

Používám je hlavně na kapry, feeder a sumce. Existují v různých tuhostech, barvách a s různým potahem.

- **Kaprové** – potápivé i plovoucí. Oblíbené jsou tzv. svlíkačky (potahované), které drží tvar a brání zamotání. Skvělé na dlouhé hody, **CARP RUS** vyrábí velmi kvalitní.
- **Feederové** – jemné a tenké, nosnost cca 3–5 kg. Výborný kontakt i při lovu menších ryb.
- **Sumcové** – silné, odolné vůči přepilování zuby a kartáči. Nosnost běžně přes 50 kg.

Značky jako **Fox**, **Prologic**, **Black Cat** nebo **BroLine** mají slušnou nabídku, ale osobně doporučuju také návazce od **WFT**, které jsou velmi přesné, pevné a dostupné v různých průměrech a barvách.

ŠOKOVÉ NÁVAZCE

Používám je hlavně tam, kde mi praská kmenový vlasec při hodech, nebo když chytám v mušlových polích či u kamenů. Volím průměry 0,35–0,50 mm. Šňůry jako **WFT kg Strong Shock Leader** jsou přímo dělané na extrémní podmínky – výborně drží uzly, nepraskají a dobře se navazují.

Délka se pohybuje zhruba mezi 10–15 metry, podle délky prutu a situace.

KMENOVÉ PLETENKY

◆ Feeder a přívlač

Na jemnou přívlač a feeder volím šňůry o průměru 0,06–0,16 mm. Hledám nulovou průtažnost, hladkost a dobrý chod. Výborně mi funguje například **WFT Plasma 8**, která je tichá, pevná a má minimální tření.

◆ Těžká přívlač, trolling, moře

V tomto případě volím průměr do 0,20–0,30 mm a hledám 8–12pramenné šňůry. Ideální jsou třeba **Daiwa J-braid**, **JOF**, **PowerPro Super Slick** nebo **WFT Gliss kg** – ta je extrémně jemná, přitom pevná a vhodná i pro náročný mořský lov.

◆ Karpové chytání

Pokud zavážím nebo chytám ve vázkách, volím silnější pletenku 0,20–0,30 mm. Oblíbil jsem si **WFT kg Strong** – kulatá, hladká a naprosto spolehlivá i v zarostlých lokalitách.

◆ Sumcařina

Tady není prostor na kompromisy. Nosnosti 60–80 kg, průměry od 0,40 mm výš. **WFT Gliss Catfish**, **Black Cat**, nebo **TUF LINE**

XP – všechny tyto šňůry obstojí i při lovu největších ryb. Ale pozor na kapacitu navijáku – s průměrem 0,50 mm se dostanete třeba jen na 150–200 metrů návinu.

DĚLENÍ PODLE POTÁPIVOSTI

◆ **Potápivé pletenky** – ideální pro návazce a kmenové šňůry, drží se u dna, vítr je méně „zvedá“.

◆ **Plovoucí pletenky** – skvělé pro lov ve sloupci, přes trávu nebo s pop-upy.

Například **WFT Plasma Sinking** má upravenou hmotnost a strukturu, která jí pomáhá držet se u dna – výborná na feeder i kaprařinu.

POČET PRAMENŮ – 4, 8, NEBO 12?

Počet vláken výrazně ovlivňuje chování šňůry:

◆ **4 prameny** – základní, levnější, drsnější povrch, hlučnější.

◆ **8 pramenů** – skvělý kompromis, kulatý průřez, hladký a tichý chod.

◆ **12 pramenů a více** – patří k nejkvalitnějším. Maximální jemnost, kulatost, tichost i pevnost. Jsou sice dražší, ale svou kvalitou odpovídají vyšší ceně.

WFT má v nabídce **4vláknové řady** (např. kg Strong), ale také **špičkové 8vláknové a vícepramenné** šňůry, které konkurují těm nejdražším světovým značkám.

JAK VYBRAT PLETENKU

1. **Pro feeder/přívlač** – jemná 0,08–0,12 mm, hladká (Jof, WFT Plasma, Daiwa J-Braid).
2. **Pro kapry** – 0,20–0,30 mm, odolná (JOF, WFT kg Strong, J-Braid 8).
3. **Pro sumce** – 0,40 mm a víc, velká nosnost (JOF, WFT Catfish Strong, Black Cat).

4. **Pro návazce** – podle typu montáže, ideálně potažené nebo kombinované.
5. **Počet pramenů** – čím víc, tím lepší. Osmipramenná šňůra je optimální volba.

Pletenka není univerzální. Je potřeba vybírat podle konkrétní situace, ale když to uděláte správně, získáte nástroj, který vám dá kontakt, sílu a jistotu. Ať sahám po čemkoli, WFT je dnes jedním z mých favoritů – zaručuje kvalitu, dostupnost a výkon v jednom.

FLUOROCARBON

Klasika na kaprové návazce

Na první pohled vypadá jako obyčejný vlasec, ovšem ryby ho pod vodou prakticky nevidí. A právě proto je **fluorocarbon (FC)** tak oblíbeným materiálem mezi rybáři napříč disciplínami – od přívlače, přes plavanou až po položenou.

Začal jsem ho používat nejdřív jen jako návazcový materiál na opatrné ryby. Dnes ho ale často nasazuji i jako hlavní vlasec, když to situace vyžaduje. Je tvrdší než klasický monofil, potápí se a má mimořádnou **odolnost vůči oděru**. A hlavně: **je téměř neviditelný pod vodou**, protože jeho index lomu světla je velmi blízký vodě.

VLASTNOSTI FLUOROCARBONU

NEVIDITELNOST

Největší výhoda FC je právě v tom, že ryba šňůru pod vodou prakticky nevnímá – ideální při lovu opatrných nebo často chytaných ryb.

TUHOST A ODOLNOST

Klasický fluorocarbon je tvrdší než monofil. To se hodí tam, kde potřebujete, aby se návazec nepřekrucoval nebo ležel rovně na dně. Zároveň dobře snáší kontakt s kameny, škebličkami nebo větvemi.

MĚKKOST

Dnešní výrobci nabízejí měkčí fluorocarbo-ny, které se lépe vážou, navazují a chovají se přirozeněji – ideální pro jemnou přívlač nebo plavanou. Tuhé FC zase využívám pro montáže, které se nesmí zamotávat.

SÍLA A PEVNOST V UZLU

Fluorocarbon má větší hustotu a tím i hmotnost, ale může být náchylnější k prasknutí v uzlu, pokud není správně navázán. Vždy používám osvědčené uzly jako Kravský uzel nebo Grinner a důkladně je navlhčím.

POUŽITÍ PODLE STYLU LOVU

PŘÍVLAČ

Při přívlači je fluorocarbon skvělý hlavně jako **návazcový materiál**. Na přímý FC kmen bych šel jen při ultra jemné vláčce nebo lovu pstruhů.

- **Délka:** Běžně 30–50 cm, v čisté vodě klidně i víc.
- **Výhoda:** Neviditelnost, tvrdost, odolnost proti zubům okounů nebo štik.
- **Tloušťka:** 0,20–0,35 mm pro okouny, candáty, štiky.
- **Značky, které fungují:** Seaguar, Berkley Trilene 100% FC, Sunline FC Sniper.
- **Osobní tip:** Na candáty nedám dopustit na FC návazce o délce cca 40 cm – ryby berou opatrně a fluorocarbon nebude podezření.

Z PRAXE

Měkký FC jako Colmic Stream nebo Sensas Feeling Fluoro Soft je ideální na jemné návazce.

I při focení na souši je fluorocarbon špatně vidět

Styl lovu	Použití	Tuhost	Průměr (doporučený)	Poznámka
Přívlač	návazec	středně tvrdý	0,20–0,35 mm	krátké návazce, ideálně 40 cm
Plavaná	návazec	měkký	0,10–0,18 mm	maximální přirozenost při chování nastražené nástrahy
Položená	návazec, kmen	tvrdý/měkký	0,25–0,40 mm	podle montáže (např. D-rig = tuhý)

PLAVANÁ

U plavané se FC hodí jako návazec do čisté vody a při lovu velmi opatrných ryb (lína, plotice, cejna). Výborně se potápí a drží směr, což je velké plus.

- **Výhoda:** Neviditelnost, přirozený pohyb nástrahy.
- **Tloušťka:** 0,10–0,18 mm podle cílové ryby.

POLOŽENÁ

Fluorocarbon se u položené využívá jak pro návazce, tak i pro kmenovou šňůru – hlavně v závodním chytání nebo při lovu opatrných ryb na silně prochytaných vodách.

- **Tuhý FC** je výborný pro tuhé návazce typu „D-rig“ nebo „stiff rig“.
- **Měkký FC** se hodí pro přirozenější prezentaci (např. když chytáte na potápivé boilies nebo pelety).

- **Tloušťka:** 0,22–0,35 mm, pro návazce až do 0,45 mm.
- **Značky:** Carp Rus, Korda IQ2, SPRO Freestyle, Trabucco T-Force XPS FC.
- **Osobní zkušenost:** Na montáži, které musí ležet přesně, volím tužší fluorocarbon – krásně drží tvar a minimalizuje zamotání při náhozu.

JAK VYBRAT FLUOROCARBON

Fluorocarbon není jen neviditelný vlasec. Je to nástroj pro specifické podmínky. Když ho použijete správně, dostanete se blíž k rybám, které by jinak o nástrahu ani nezavadily. Já ho беру jako nenápadného spojence – není vidět, ale hraje klíčovou roli. Ať už lovím candáta, línka nebo kapra, vždy přemýšlím, jestli fluorocarbon není ten rozdíl mezi záběrem a tichem.

5 ZÁKLADNÍCH RYBÁŘSKÝCH UZLŮ

KRVAVÝ UZEL

Tento uzel patří mezi ty nejpoužívanější a není se čemu divit. Je pevný, spolehlivý, a přitom opravdu jednoduchý na uvázání. Používám ho při vázání téměř všeho, co má očko – od háčků, přes obratlíky až po karabinky. Pokud chcete ještě větší jistotu, můžete přidat pojišťovací smyčku, čímž vznikne tzv. krvavý uzel s jisticí smyčkou. Drží opravdu skvěle a hodí se pro různé druhy rybařiny.

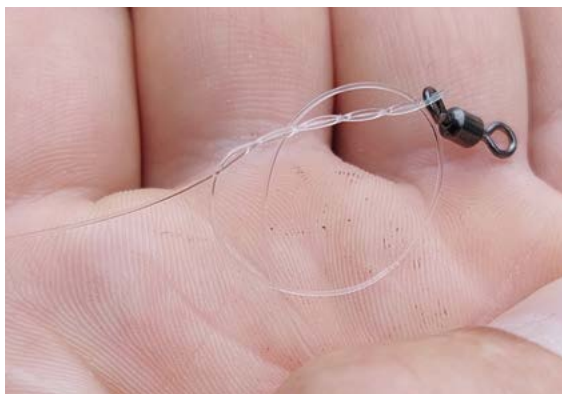
Postup vázání

1. Základní navlečení

Konec vlasce nebo šňůry provlékneme očkem háčku (nebo jiného prvku) a necháme si dostatečně dlouhý konec pro omotávání.

2. Omotání

Volný konec omotáme 5–8krát okolo hlavního vlasce směrem od očka ven. Dbejte na to, aby se jednotlivé otočky nesesouvaly a pěkně seděly vedle sebe.

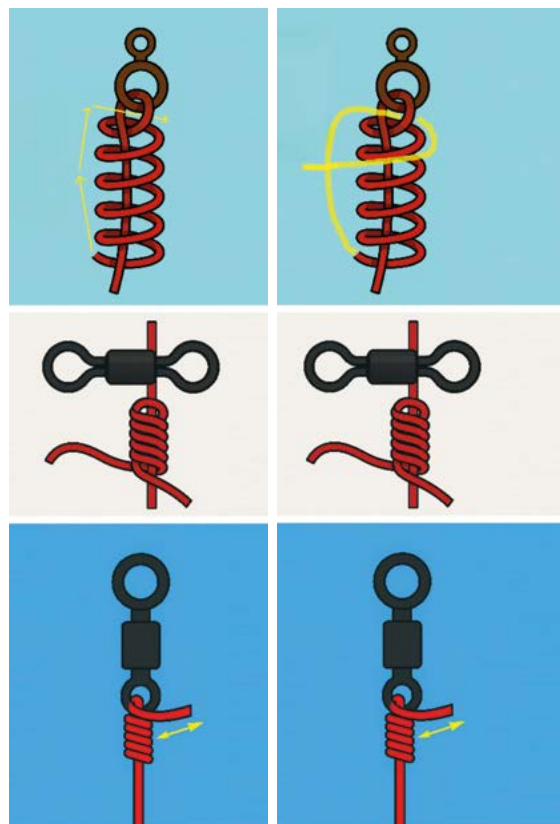

3. Zpětné protažení

Konec pak vrátíme zpět a protáhneme ho malým očkem, které vzniklo po prvním omotu u očka háčku.

4. Dotažení uzlu

Uzel mírně dotáhneme, upravíme smyčky tak, aby seděly rovně, a pak pevně dotáhneme. Přebytečný konec odstrihneme pár milimetrů od uzlu.

Klasický uzel

Uzel s pojistkou

DOMHOFŮV UZEL

Tento jednoduchý, pevný a funkční uzel patří mezi spolehlivé, a přitom velmi snadno proveditelné. Je pevný, drží dobře i při silném tahu, a zároveň umožňuje upravit směr vlasce podél osy ramínka háčku ještě před úplným dotažením, což považuji za velkou výhodu. Hodí se jak pro háčky s očkem, tak i pro lopatkové háčky.

Postup vázání

1. Navlečení

Pokud navazujete háček s očkem, protáhněte vlasce nebo šňůru skrz očko směrem zevnitř ven (v případě lopatkového háčku jen přiložte vlasce podél ramínka).

2. Smyčka

Na volném konci vlasce si vytvořte úzkou smyčku a přiložte ji těsně k ramínku háčku tak, aby vedla rovnoběžně s jeho osou.

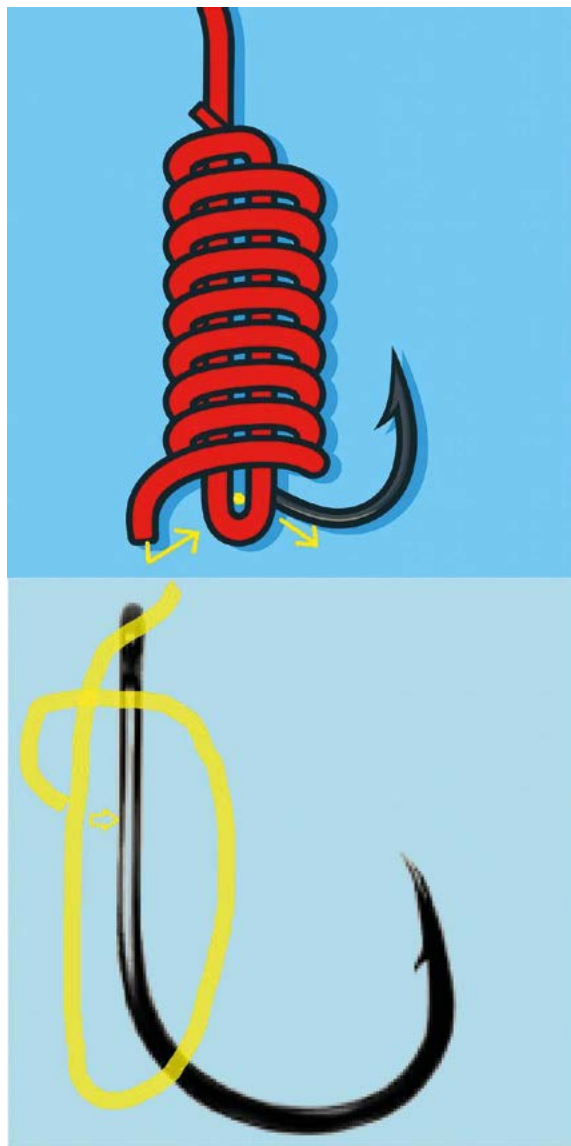
3. Omotávání

Volným koncem vlasce nebo šňůry začněte pevně omotávat směrem dolů ke špičce háčku. Udělejte 7 až 8 pravidelných ovinů kolem ramínka i smyčky.

4. Zajištění uzlu

Nakonec volný konec protáhněte smyčkou, kterou jste si připravili v kroku 2. Dotáhněte opatrně celý uzel, přičemž můžete ještě upravit jeho polohu, aby vše lícovalo podél osy ramínka.

Tento uzel se velmi dobře osvědčuje při vázání háčků na jemnější přívláč i při kaprařině. Výhodou je jednoduchost, pevnost a možnost jemného doladění před dotažením.

KRAVSKÝ UZEL

Spojovací uzel pro fluorocarbon a šňůru – pevný, hladký a nenápadný. Tento uzel se osvědčil zejména při spojování fluorocarbonového návazce s kmenovou šňůrou. Skvěle drží, přitom není nijak objemný, takže bez problémů prochází očky prutu. To z něj dělá ideální volbu pro přívlač, kde je každé zadrhnutí v očku nežádoucí. Výborně funguje i při lovu sumců na trhačku s fluorocarbonovou montáží nebo při kaprařině, kde se s jeho pomocí dá spojit šoková šňůra s hlavním vlascem. Univerzální a spolehlivý uzel, prověřený dlouhodobou praxí.

Postup vázání

1. Základní očko

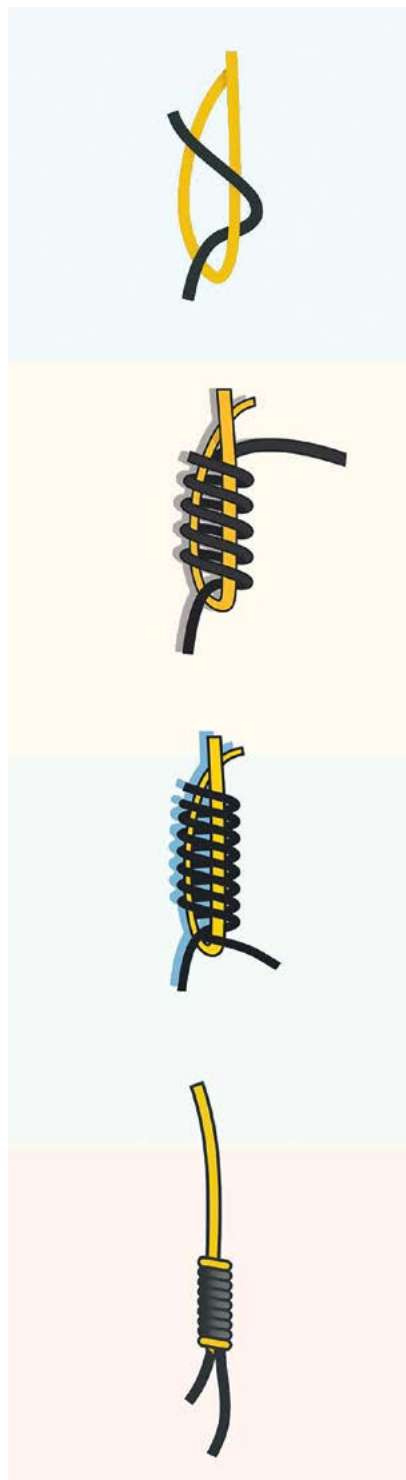
Na fluorocarbonu (na obrázku žlutý) vytvoříme větší, protáhlé očko. Tímto očkem následně protáhneme kmenovou šňůru (na obrázku černá).

2. Počet ovinů

Kmenovou šňůru začneme omotávat směrem od ohnuté části fluorocarbonu. Důležité je dávat si záležet na tom, aby se jednotlivé omoty ukládaly těsně a rovnoměrně vedle sebe. Udělejte 7 až 8 pevných ovinů. Platí pravidlo: raději víc než méně – pevnost uzlu se tím zvýší.

3. Dotážení uzlu

Vše porovnejte, smáčkněte omoty k sobě, namočte a uzel dotáhněte. V jedné ruce držte fluorocarbon, v druhé obě části kmenové šňůry. Přebytné konce odstříhněte.

PRUŽNÝ UZEL PRO ŠOKOVÝ NÁSTAVEC

Šokový nástavec se používá především tam, kde hrozí přetržení kmenového vlasce při náhozu nebo při kontaktu s překážkami. Díky tomu, že je šoková šňůra výrazně silnější, pomáhá rozložit zátěž při hozu a zároveň chrání slabší kmenový vlasce před předřením. A silné olověné šňůry neporaní tělo ryby.

Postup vázání

1. Základní překřížení

Přiložte k sobě konec šokové šňůry (obvykle pletené nebo silného vlasce) a kmenového vlasce. Zkřížte je a začněte pracovat s koncem šokovky.

2. Omotání šokovky kolem vlasce

Konec šokové šňůry několikrát omotejte kolem kmenového vlasce (doporučuji 5–7 ovinů), poté protáhněte tento konec mezerou mezi oběma vlasci.

3. Zrcadlové omotání vlasce kolem šokovky

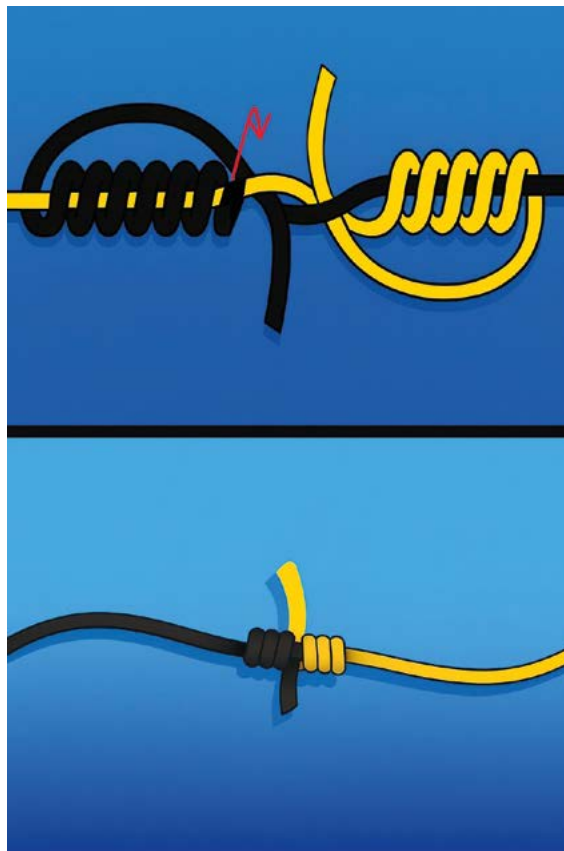
Teď vezměte konec kmenového vlasce a stejně tak ho několikrát omotejte kolem šokové šňůry (také 5–7 ovinů). Na závěr i tento konec protáhněte do stejné mezery mezi oběma materiály.

4. Dotahování a úprava

Celý uzel porovnejte, navlhčete a opatrně dotáhněte zatažením za oba hlavní konce. Vše by mělo držet pevně, omoty by měly sedět vedle sebe.

5. Zastřížení volných konců

Přesahující konce obou částí odstříhnete těsně u uzlu.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Základy rybaření .
Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.